

men også med resten af Danmark og Verden. Elektronisk handel, kontakt til virksomheder og offentlige institutioner via Internettet samt netbaseret uddannelse vil kunne bidrage til en positiv udvikling i landdistrikterne, blandt andet gennem en mindske af de distancemæssige barrierer for både borgere og erhvervsliv.

Adgangen til gode og billige teleforbindelser er sikret gennem Lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, som trådte i kraft pr. 1. juli 2000. Loven indebærer, at udbydere af basal taletelefoni-, ISDN-forbindelser mv. har forsyningspligt i forhold til alle egne af Danmark.

Nye tjenester på Internettet stiller dog krav om øget båndbredde, hvilket kan opnås med mange forskellige tekniske løsninger. Regeringen vil inden juni 2001 udarbejde en plan for, hvordan udviklingen af højhastigheds- og bredbåndsforbindelser kan fremmes bedst og hurtigst muligt via en efterspørgselsbaseret strategi, jf. afsnit 3 om fokusområder.

2.3 Befolkningsudviklingen

Den overordnede konklusion er, at landdistrikterne har haft en nogenlunde konstant befolkning i en årrække. Der kan konstateres en stigning i befolkningstallet i landkommunerne, men udkantkommunernes befolkning er faldende. Tilsyneladende er der dog et betydeligt potentiale for landdistrikterne med hensyn til at tiltrække befolkning fra byområderne.

Det er regeringens målsætning at undgå affolkning af landdistrikterne. Der skal tværtimod skabes levedygtige landdistrikter med en varieret sammensat og voksende befolkning, samtidig med at kvaliteterne, som gør det tiltrækkende at bosætte sig og færdes på landet, bevares.

Landkommunerne har i 2001 knap 800.000 indbyggere, svarende til 14,9 pct. af den samlede befolkning. Befolkningstallet i landkommunerne var næsten konstant i perioden fra 1990 til 1995, men har været stigende siden 1995. Udkantkommunerne har derimod ikke fået del i denne befolkningstilvækst, idet befolkningstallet her er blevet jævnt reduceret i perioden 1990-2001 med undtagelse af en kort periode med vækst fra 1995 til 1996.

Landdistrikterne har lidt over 779.000 indbyggere i 2001 svarende til 14,6 pct. af den samlede befolkning. Befolkningstallet i landdistrikterne var næsten konstant i perioden 1990-1992, dalende i perioden 1992-1994 for derefter at stige fra 1994 til 1998. Siden 1998 har der været en

skiftevis faldende og stigende udvikling i befolkningstallet i landdistrikterne.

Vilstrup Research har for Miljø- og Energiministeriet foretaget en interviewundersøgelse omkring bosætning i landdistrikterne. Undersøgelsen, der blev foretaget i november og december måned 2000, viser, at 16 pct. af byboerne enten har planer eller ønsker om at bo på landet. Der er således et stort potentiale for nye bosættere på landet. Det er endvidere karakteristisk for disse, at der er forholdsvis mange unge under 30 år og få over 60 år.

Tidligere undersøgelser foretaget for Indenrigsministeriet viser endvidere, at værdier som plads, frisk luft, natur og rolige omgivelser tillægges stor betydning af de potentielle landboere.

Det er Naturbeskyttelsesloven og Mark- og vejfredsloven, der skal sikre befolkningen adgang til og mulighed for rekreativ udfoldelse på privat ejede arealer. Undersøgelser viser dog, at der forekommer et betydeligt ukendskab til regler for færdsel i naturen. Hovedlinierne er, at man må færdes på udyrkede områder, på strandene og de klitfledede arealer, og at man må færdes på stier og veje i det åbne land. De dyrkede arealer, der udgør omkring 70 pct. af det åbne land, f.eks. agerjord, må man kun færdes på efter udtrykkelig aftale med grundejeren.

Adgangen til naturen giver øget livskvalitet og velfærd. Da Danmarks areal er begrænset, er det afgørende, at hensynet til friluftslivet bliver integreret i den flersidige arealanvendelse og planlægning, der finder sted i sektorer som f.eks. byplanlægning, trafik, landbrug, skovbrug og turisterhverv. Det skal ske gennem dialog og samarbejde. Samtidig skal væsentlige negative virkninger fra friluftslivet på natur og miljø forebygges.

Der er som nævnt i afsnit 2.2 blevet færre, men større landbrugsbedrifter med færre beskæftigede i landdistrikterne. Dette, sammenholdt med at der nu bor flere mennesker uden tilknytning til landbruget, betyder, at der mange steder opstår konflikter omkring støj, møg og lugtgener.

Der ligger derfor en stor udfordring i at sikre, at den fremtidige landbrugsproduktion foregår på et bæredygtigt grundlag, og at der tages hensyn til de værdier, befolkningen sætter højt, herunder naturværdier og miljø- og landskabsbevarelse.

I landsbyerne er der ofte tradition for at tage ansvar for fælles anliggender. Mange vil gerne